Perustuslakivaliokunta

Torstai 20.5.2021 klo 8.30—12.00

Läsnä
puheenjohtaja Antti Rinne sd
varapuheenjohtaja Antti Häkkänen kok
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Bella Forsgrén vihr (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (1, 2, 4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Mikko Kinnunen kesk (1, 2, 4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (1, 2) (3 osittain)
jäsen Mats Löfström r (1, 2, 4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Sakari Puisto ps (1, 2, 4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Wille Rydman kok (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Ari Torniainen kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Tuula Väätäinen sd
varajäsen Mari Holopainen vihr (4, 5, 6) (3 osittain)
varajäsen Johannes Koskinen sd (4, 5, 6) (3 osittain)
varajäsen Markus Lohi kesk (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä

Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Hallituksen esitys HE 241/2020 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Valiokunta aloitti yksityiskohtaisen käsittelyn.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi kappaleet 1—69, joista kappaleet 1, 3, 4, 10, 27, 58 ja 66 muutettuina.

Päätettiin lisätä kappaleen 1 toiseksi viimeiseen virkkeeseen sana "alueellaan".

Päätettiin lisätä kappaleen 3 loppuun uusi virke seuraavasti: "Täten taloudellisen vallankäytön painopiste siirtyy merkittävästi kuntasektorilta valtion suuntaan."

Päätettiin lisätä kappaleen 4 loppuun kaksi uutta virkettä seuraavasti: "Valiokunta kuitenkin huomauttaa, että perustuslain 19 §:n 3 momentissa ei edellytetä mitään tiettyä järjestämistapaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan järjestämisvastuu on jo siirretty useilla alueilla kuntia suurempien järjestäjien vastuulle."

Päätettiin poistaa kappaleen 10 kolme viimeistä virkettä.

Päätettiin muuttaa kappaleen 12 kolmas virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta on käsitellyt esitystä 16.12.2020-21.5.2021 lähes 30 kokouksessa ja järjestänyt 24 asiantuntijakuulemista."

Päätettiin muuttaa kappaleen 27 toinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että valtion ohjauksen, tehtävien järjestämistapaa koskevien rajoitusten ja ehdotetun rahoitusmallin vuoksi hyvinvointialueiden itsehallinto jää varsin ohueksi."

Päätettiin lisätä kappaleen 58 ensimmäisen virkkeen jälkeen uusi virke seuraavasti: "Kunnallisen verotusoikeuden perustuslaillisen suojan näkökulmasta tällainen leikkaus ei ole kokonaan ongelmaton."

Päätettiin muuttaa kappaleen 66 kaksi ensimmäistä virkettä kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta painottaa, että rahoitusmallin vaikutuksia ja toimivuutta on tarkoin seurattava myös yksittäisten kuntien talouden kestävyyden ja suorituskyvyn kannalta sekä tarvittaessa ryhdyttävä tarvittaviin korjaustoimiin. Valiokunta painottaa lisäksi kunnallisen itsehallinnon perustuslaillisen suojan ydinelementtien merkitystä erityisesti yleisen toimialan ja siihen kytkeytyvän verotuksen osalta sekä huolehtimista kuntien mahdollisuudesta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla."

4. Valtioneuvoston selvitys: EU:n lapsioikeusstrategia ja ehdotus neuvoston suositukseksi eurooppalaisen lapsitakuun käyttöönotosta

Valtioneuvoston E-selvitys E 56/2021 vp
Liiteasiakirja EU:n lapsioikeusstrategia ja ehdotus neuvoston suositukseksi eurooppalaisen lapsitakuun käyttöönotosta

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 21.5.2021 klo 8.05.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen